

Nr 736

Av herr Lundström m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 111, angående förordning om rätt för resande m. fl. att införa varor tull- och skattefritt, m. m.

(Lika lydande med motion nr 904 i Andra kammaren)

I proposition nr 111 framlägges förslag, grundat på nordiskt utredningsarbete, om vissa begränsningar i resandes rätt att tull- och skattefritt införa rusdrycker och tobaksvaror. Förslaget innebär ändringar i de bestämmelser som nu gäller för internordisk fartygstrafik på andra än korta rutter. En ettdygnregel föreslås införd. Om utlandsvistelsen varat mindre än ett dygn får samma kvantiteter rusdrycker och tobaksvaror, som nu är tillåtna i öresundstrafiken, införas tull- och skattefritt. Om vistelsen överskridit ett dygn skall större lättnader i tull- och skattehänseende medgivas.

Stor tveksamhet råder rörande lämpligheten att införa en tidsregel av nämnd utformning. Tveksamheten är föranledd av *dels* svårigheterna för tullmyndigheterna att kontrollera utlandsvistelsens längd, *dels* det krångel och obehag som skyldigheten att bevisa denna medför för de enskilda resenärerna. Kontrollen måste ske stickprovsmässigt och inriktas på förekomsten av daterade färdbiljetter eller kvitton av olika slag. En sådan kontroll kan knappast bli tillräckligt effektiv. För den enskilde innebär beviskravet att formaliteterna kring hans utlandsvistelse i många fall onödigtvis kompliceras.

Införandet av ettdygnregeln motiveras främst med att vissa fartygslinjer inrättats med huvudsakligt syfte att utnyttja de försäljningsmöjligheter som den tull- och skattefria provianteringen erbjuder och att denna trafik bör förhindras. Detta syfte kan emellertid uppnås med användande av andra medel än de föreslagna. Nordiska rådets trafikutskott och presidium anser att en lösning av frågan i första hand bör eftersträvas med utgångspunkt från de regler för fartygsprovantering som nu gäller i öresundsregionen. Trafikutskottet framhåller, att frågan om försäljning av obeskattade varor på kortare fartygsrutter bör avgöras genom bilaterala avtal. Tillåtelse till försäljning av sådana varor bör som huvudregel meddelas efter rent geografiska kriterier. För korta rutter bör i vissa fall hänsyn kunna tas jämväl till det reella trafikbehovet och till restidens längd. Rådets presidium anför bl. a. följande:

Nordisk Råd kan erkläre sig indforstået med, at man bør forhindre misbrug af reglerne om told- og afgiftsfri indførsel af spiritus og tobak under rejser, som alene eller hovedsagelig foretages for at indkøbe ubeskattede varer. Efter rådets mening bør den begrænsning, som derfor må indføres,

praktiseres på den måde, at proviantering med ubeskattet spiritus og tobak til salg om bord på skibe, som betjener visse ruter rationeres til en vis mindre mængde pr. passager, og at der som betingelse for salg om bord foreskrives afstempling af billet. Dette system fungerer så vidt vides gnidningsløst på Øresundsruterne, og der synes ikke at være noget til hinder for at anvende samme system på andre ruter, som kan udvikle sig til »provianteringsruter». Den væsentligste fordel ved en sådan ordning er, at det ikke er påkrævet at indføre nogen serlig toldkontrol med de rejsende ved indrejsen i et land. Det undgås, at rejsestrømmen opholdes af toldkontrol ved ankomsten for at forevise beviser for et udlandsophold af en vis varighed. Efter rådets mening er der heller ikke i den internordiske samfærdsel behov for en regel om, at rejsende skal have opholdt sig uden for sit hjemland i et vist tidsrum for att kunne indføre varer told- og afgiftsfrit.

En tidsregel kan imidlertid være anvendelig, for så vidt den kan benyttes som grundlag ved bedømmelsen af på hvilke sejlruiter, det ikke bør tillades at købe de i og for sig til indførsel tilladte maximale mængder i ubeskattet stand. Ved afgrænsningen af de geografiske områder, hvor der bør foreskrives indkøbsbegrænsninger (Kattegat-området, Ålandshavet etc.) synes det at være et hensigtsmæssigt udgangspunkt at undersøge om ruten udfylder et normalt trafikbehov for rejsende, som ønsker at foretage turen frem og tilbage inden for samme døgn. Aftaler om afgrænsningen af områder med begrænsede provianteringsmuligheder kan træffes bilateralt mellem landene. Tilladelse til salg af ubeskattede varer bør således meddeles efter geografiske kriterier.

I en bilaga till trafikutskottets utlåtande återfinns bl. a. ett förslag om vilka geografiska områden, som bör beröras av de föreslagna särskilda proviateringsbestämmelserna.

Starka skäl talar för den ordning som föreslagits av Nordiska rådets trafikutskott och presidium. Vi anser att denna bör genomföras snarast möjligt. Med hänsyn till vikten av en enhetlig nordisk lagstiftning på området kan de föreslagna bestämmelserna inte genomföras omedelbart. Vissa nordiska stater har nämligen redan fattat beslut om införande av ettdygnsregeln. Kungl. Maj:ts förslag i förevarande proposition bör således genomföras provisoriskt i avvaktan på en reform enligt de riktlinjer som Nordiska rådets trafikutskott och presidium dragit upp.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 111 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t *dels* uttala att den s. k. ettdygnsregeln skall gälla som ett provisorium i avvaktan på införandet av proviateringsbestämmelser m. m. efter de riktlinjer som uppdragits av Nordiska rådets trafikutskott och presidium, *dels* hemställan om fortsatt utredning av nämnda riktlinjer.

Stockholm den 22 april 1966

Birger Lundström (fp) Gudmund Ernulf (fp) Ingrid Segerstedt
Wiberg (fp)